

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Agendapunt:	5
Vergaderdatum:	28 juni 2023
Onderwerp:	Programmabegroting 2024
Behandeling:	Besluitvormend
(ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	Dhr. D. van Baarle
Portefeuillehouder AB:	Dhr. J.P. Gebben Keuze voor 2e
Auteur:	Anita Driessen
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Programmabegroting VRF 2024 2. Brief van dagelijks bestuur met de reactie op binnengekomen zienswijzen 3. Aanbiedingsbrief gemeenteraden definitieve PGB2024

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt verzocht om:

1. De Programmabegroting VRF 2024 vast te stellen met inachtneming van de daarop geleverde zienswijzen van gemeenten.
2. Kennis te nemen van de schriftelijke reactie van het dagelijks bestuur aan de raden op de binnengekomen zienswijzen en deze mee te nemen in de vaststelling van de definitieve programmabegroting.
3. In te stemmen met de bijgevoegde aanbiedingsbrief voor de gemeenteraden en de stukken ter informatie aan te bieden aan de Gedeputeerde Staten van de provincie en de gemeenteraden van de aangesloten gemeenten.

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Maak een keuze		
Maak een keuze		

Inleiding

Doelstellingen 2024 gekoppeld aan het beleidsplan

In de Programmabegroting 2024 presenteren wij onze doelstellingen voor 2024, gebaseerd op het gezamenlijk beleidsplan van Veiligheidsregio Flevoland (VRF) en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek (VRGV).

De beleidsthema's in deze programmabegroting sluiten aan bij de opgaven van het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma en zijn op hoofdlijnen ook in de Kadernota 2024 beschreven.

We hebben te maken gekregen met langdurende en grootschalige crises. Onze doelstellingen zijn daardoor –opnieuw– beïnvloed. Waar we in de afgelopen jaren spraken over een herstelperiode na Covid-19 en 'lessons learned' zien we nu dat er structureel meer gevraagd wordt van veiligheidsregio's op het gebied van crisisbeheersing. Het verder op orde brengen van de basis van de crisisbeheersing, het toekomstbestendiger maken en het versterken van de organisatiekracht is daarmee een opgave met prioriteit in de komende jaren. Vanuit het Rijk wordt de noodzaak voor investering in de crisisbeheersing onderstreept en aangejaagd. Hiertoe wordt extra budget beschikbaar gesteld via de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR).

Tegelijkertijd benadrukken we dat wij – ook als organisatie – moeten herstellen na deze crises. Deze crises hebben veel gevraagd van onze organisatie en onze medewerkers. Wij zijn trots op de

wijze waarop wij als veiligheidsregio hebben bewezen ook in crisistijd een solide en betrouwbare partner te zijn waar het bestuur en de gemeenschap op kunnen rekenen.

Het jaar 2024 zien wij vooral als een jaar waarin we oogsten. Meerdere onderwerpen betreffen ontwikkeltrajecten die al eerder in gang zijn gezet en die vertraging hebben opgelopen door de onvoorziene grootschalige crises. In 2024 verwachten we een aantal belangrijke onderwerpen af te ronden. Dit allemaal met het doel de taakuitvoering en kwaliteit van de organisatie te versterken.

Het jaar 2024 wordt daarmee een jaar met veel uitdagingen, waarbij tal van aspecten van zowel de warme als de koude organisatie in het oog springen. Denk aan zaken als informatieveiligheid, de (landelijke) ontwikkelingen rond verplichtend karakter (voorheen: taakdifferentiatie) en KCR2. De keuzes die landelijk gemaakt gaan worden kunnen grote impact hebben op het stelsel van brandweerzorg en daarmee op de paraatheid. Deze ontwikkelingen volgen wij nauwlettend. Uiteraard zal in 2024 wederom een vervolg gegeven worden aan het samenwerkingsproces tussen onze beide veiligheidsregio's. De harmonisatie van systemen, organisatie- en werkprocessen zal daarbij een belangrijk speerpunt zijn. Uitkomsten zullen een belangrijke bijdrage leveren aan de stabiliteit en kwaliteit van onze organisatie. Dat laatste geldt ook voor een ander traject dat in 2024 op de rol staat, namelijk de kwaliteitsslag die Bevolkingszorg wenst te maken.

Naast beleidsthema's zoals hierboven genoemd, zijn in de programmabegroting ook de speerpunten van elke kolom binnen onze veiligheidsregio benoemd. Het vitaal houden van de posten zodat de repressieve dekking kan worden gegarandeerd, vakbekwaamheid, de adviesfunctie van de GHOR en de uitwerking van een crisisorganisatie 2.0 door het veiligheidsbureau zijn voorbeelden van de speerpunten die beschreven zijn.

Financieel perspectief

Wat betreft de financiën is de Programmabegroting 2024 in lijn met de Kadernota 2024 en sluit deze volledig aan bij het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De gemeentelijke bijdrage is verhoogd met de opgenomen onderdelen vanuit de Kadernota 2024, de uitwerking van de nieuwe cao en de besluiten van het algemeen bestuur conform onderstaand overzicht.

Financiële effecten voor gemeenten per begrotingsjaar	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen				
Looncompensatie 3,9%	853.354	853.354	853.354	853.354
Prijscompensatie 2,4%	235.933	235.933	235.933	235.933
Aanpassing Prijscompensatie 2023 4,4% (5,9% - 1,5%)	420.847	420.847	420.847	420.847
Meerjarig effect Algemene uitkering (BDuR)	-168.369	-168.369	-168.369	-168.369
Subtotaal autonome ontwikkelingen:	1.341.765	1.341.765	1.341.765	1.341.765
Aanpassingen na Kadernota 2024				
Bijdrage gemeente NOP taken Risicobeheersing	236.934	236.934	236.934	236.934
Stijging loonkosten door nieuwe cao 2023-2024	1.070.000	1.070.000	1.070.000	1.070.000
Loon- en prijscompensatie overige inkomsten	-962	-962	-962	-962
Subtotaal aanpassingen na Kadernota 2024	1.305.972	1.305.972	1.305.972	1.305.972
Overige bijstellingen:				
Doorontwikkeling van de Crisisbeheersing	pm	pm	pm	pm
Duurzaamheid	pm	pm	pm	pm
Documentaire Informatievoorziening (DIV)	pm	pm	pm	pm
Wet open overheid (WOO)	pm	pm	pm	pm
Omgevingswet	pm	pm	pm	pm
Subtotaal overige bijstellingen:	-	-	-	-
Totaal toename gemeentelijke bijdrage	2.647.737	2.647.737	2.647.737	2.647.737
Toename door ingroei gemeentelijke bijdrage 5-7 jaar	140.555	272.173	582.826	889.843
Werkelijke toename gemeentelijke bijdrage	2.788.292	2.919.910	3.230.563	3.537.580

Looncompensatie

Voor de ontwikkeling van de lonen is conform vigerend beleid in eerste instantie gekeken naar de verwachtingen voor het jaar 2024 in de septembercirculaire gemeentefonds 2022. De hierin afgegeven verwachte loonindexatie is 3,9% voor prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers. Dit brengt een structurele stijging van de loonkosten met zich mee van € 853.354 per jaar. Tijdens het behandelen van de ontwerp-programmabegroting in het dagelijks bestuur van 13 maart 2023 was de nieuwe cao nog niet definitief vastgesteld. Daarom is in het dagelijks bestuur van maart j.l. besloten om de financiële gevolgen hiervan in de definitieve programmabegroting 2024 op te nemen en die in het algemeen bestuur van juni vast te stellen wanneer de cao definitief is geworden. Het voorstel voor deze procesgang is in overleg met gemeentelijke adviseurs tot stand gekomen en neemt de noodzaak tot een begrotingswijziging ten aanzien van dit punt weg. Wel is in de ontwerpbegroting een financiële bandbreedte opgenomen van de verwachte effecten van deze nieuwe cao.

Inmiddels is een akkoord bereikt over de nieuwe cao voor veiligheidsregio's. Deze gaat met terugwerkende kracht in per 1 januari 2023 en heeft een duur van 16 maanden. De overeengekomen loonstijging bedraagt 5,5% en een bedrag van 100 euro bruto per maand per medewerker. Daarnaast gaat de eindejaarsuitkering met 1,58% omhoog. De vrijwilligersvergoedingen gaan met 9,3% omhoog. De extra loonkosten worden meegenomen bij de Bestuursrapportage 2023 en verwerkt in een begrotingswijziging. Het financiële effect voor 2024 bedraagt € 1.070.000 structureel kostenverhogend en is in deze definitieve Programmabegroting 2024 verwerkt, conform het besluit in maart van het algemeen bestuur bij de ontwerp-programmabegroting 2024.

Ontwikkelingen consumentenprijsindex (CPI)

Om de prijsontwikkeling voor 2024 te bepalen is conform bestendig beleid de septembercirculaire gemeentefonds 2022 als uitgangspunt genomen. In het meerjarenperspectief voor 2024 is hierin een percentage opgenomen voor prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) van 2,4%. De financiële stijging van deze inflatie is berekend op structureel € 235.933 per jaar.

Aanpassing Prijscompensatie 2023

Conform de afspraken is er in de programmabegroting van 2023 een prijscompensatie opgenomen van 1,5% (inflatiecijfer voor de prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). Echter, gezien de aanzienlijke inflatie als gevolg van economische en maatschappelijke ontwikkelingen in 2022 is het in de septembercirculaire gemeentefonds 2022 genoemde inflatiecijfer voor 2023 bijgesteld naar 5,9%, een toename van 4,4%. De prijsstijging wordt in alle geledingen van de organisatie gevoeld. We beseffen dat het een uitzonderlijke vraag is om de eerdere prijscompensatie naar boven bij te stellen, maar het is ook een uitzonderlijk tijdsgewricht. Deze tijd met alle crises legitimeert ons inziens deze vraag. Een dergelijke stijging is binnen de huidige begroting niet op te vangen. Het financiële effect hiervan is structureel € 420.847 per jaar.

Meerjarig effect Algemene Uitkering (BDuR)

In 2022 is er een structurele aanpassing voor loon- en prijscompensatie geweest van de Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Dit heeft geresulteerd in een structureel hogere bijdrage vanuit het Rijk van € 168.369. Dit bedrag wordt verrekend met de gemeentelijke bijdragen.

Extra middelen BDuR voor project versterking veiligheidsregio en crisisbeheersing

Vanaf 2023 heeft het Rijk structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor het project versterking veiligheidsregio en crisisbeheersing. In de Programmabegroting 2024 zijn deze extra baten opgenomen onder Rijksbijdrage (BDuR) en zijn verantwoord onder het programma Algemene dekkingsmiddelen. De lasten zijn volledig verantwoord bij het programma Brandweer. In de tweede helft van 2023 zal inzake deze extra middelen een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur voorgelegd worden waarbij de extra middelen verdeeld worden over meerdere programma's.

Verplichtend karakter

Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad is in 2022 gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam 'verplichtend karakter'. Een landelijk besluit in 2023 moet duidelijkheid bieden over de wijze van implementeren en de financiering. De (financiële) gevolgen die het landelijke besluit heeft voor de regio, worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. Dit zou op termijn kunnen leiden tot een begrotingswijziging.

Uitvoering van taken risicobeheersing voor Noordoostpolder

Afgelopen jaar zijn tussen VRF en gemeente Noordoostpolder meerdere gesprekken gevoerd over de mogelijkheid taken op het gebied van omgevingsveiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven uit te laten voeren door VRF. Voor de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde worden deze taken al uitgevoerd door VRF.

Op 20 februari 2023 is voor de uitvoering van deze taken een Service Level Agreement (SLA) ondertekend door de gemeente Noordoostpolder en VRF. De SLA gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 januari 2023.

Gemeente Noordoostpolder gaat vanaf 2023 € 228.040 voor deze taken betalen via verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit bedrag wordt in de begroting onder "maatwerk" opgenomen en wordt alleen aan de gemeente Noordoostpolder doorberekend. Jaarlijks zal dit bedrag met loonindexatie verhoogd worden. Hiervoor is een begrotingswijziging 2023 gemaakt die in het AB van juni 2023 wordt vastgesteld. De structurele effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Overige bijstellingen

In het bovenstaande overzicht zijn ook de "overige bijstellingen" benoemd, bij deze posten zijn geen financiële consequenties opgenomen maar deze zijn voorzien van "pm". De reden is dat op dit moment voor deze posten niet eenduidig te bepalen is wat de financiële consequenties zullen zijn en hoe de financiële dekking vormgegeven kan worden.

Ingroei gemeentelijke bijdragen

In 2021 is besloten de ingroeiperiode van de nieuwe verdeelsleutel inzake de gemeentelijke bijdragen te verlengen van 5 naar 7 jaar. In de periode 2024 t/m 2026 wordt de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve afgebouwd. Vanaf 2027 is de nieuwe verdeelsleutel volledig ingevoerd.

Totaaloverzicht programmabegroting

Programma-onderdeel	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027
Brandweer	21.051.952	24.312.106	24.646.707	24.855.832	24.855.832
GHOR	2.022.317	2.091.784	2.091.784	2.091.784	2.091.784
Bevolkingszorg	524.987	543.020	543.020	543.020	543.020
Veiligheidsbureau	1.223.491	1.265.518	1.265.518	1.265.518	1.265.518
Totaal	24.822.747	28.212.428	28.547.028	28.756.154	28.756.154
Bijdragen gemeenten	-25.030.340	-27.818.631	-27.954.639	-28.254.318	-28.550.362
Rijksbijdrage (BDuR)	-5.359.928	-7.072.356	-7.505.776	-7.776.664	-7.776.664
Totaal	-30.390.268	-34.890.988	-35.460.415	-36.030.982	-36.327.026
Overhead	6.439.807	7.410.290	7.509.110	7.570.872	7.570.872
Totaal	6.439.807	7.410.290	7.509.110	7.570.872	7.570.872
Mutaties reserves	-872.286	-731.731	-595.724	-296.044	0
Totaal	0	0	0	0	0

Een veranderende omgeving

Ten slotte. Als verbonden partij van de gemeenten wordt de Programmabegroting van de veiligheidsregio in een zeer vroeg stadium opgesteld, zodat de gemeenten hun zienswijzen kunnen geven en de inhoud en financiële impact van onze programmabegroting kunnen meenemen in hun eigen programmabegroting.

Vroegtijdig benoemen van beleidsvoornemens heeft ook een keerzijde. De veiligheidsregio opereert in een veranderende omgeving en heeft te maken met landelijke en lokale ontwikkelingen. Dit kan tot gevolg hebben dat wij zaken beschrijven die in een later stadium achterhaald zijn. Ook zullen zich misschien nieuwe ontwikkelingen voordoen die we nu nog niet kennen. Wijzigingen ten opzichte van de programmabegroting zullen wij verantwoorden in de bestuursrapportage en de Jaarstukken 2024.

Zienswijzen gemeenteraden

Met de herziening van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen die op 1 juli 2022 van kracht is geworden, zijn wijzigingen doorgevoerd die effect hebben op het bestuurlijk traject van de (Ontwerp-)programmabegroting. De voornaamste zijn:

1. De raden hebben twaalf weken de tijd om hun zienswijze op Ontwerp-programmabegroting te delen. Dit was voorheen acht weken.
2. Het dagelijks bestuur stelt de raden, voorafgaande aan het vaststellen van de definitieve programmabegroting door het algemeen bestuur schriftelijk, en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijzen van de raden, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

In de bijlage vindt u een overzicht van de binnengekomen zienswijze en daarbij de reactie van het dagelijks bestuur op deze zienswijzen.

Vier gemeenten (Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) hebben aangegeven geen zienswijze te leveren op de programmabegroting. Almere en Lelystad uiten met name een enkel punt van aandacht. Conform het afgesproken proces heeft het DB tijdens haar vergadering van 12 juni een schriftelijke reactie geformuleerd die voorafgaand aan de definitieve vaststelling van de programmabegroting in het AB van 28 juni aan de raden is verzonden. Deze schriftelijke reactie is als bijlage toegevoegd.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de programmabegroting wordt het algemeen bestuur een handvat geboden voor sturing op voortgang en middelen.

Argumenten

1.1 Voldoen aan wettelijke verplichtingen

De programmabegroting is onderdeel van de planning & control-cyclus. De programmabegroting omvat de beleidsbegroting en de financiële begroting. De Ontwerp-programmabegroting vormt (samen met de kadernota) het begin van de P&C-cyclus. De Ontwerp-Programmabegroting is opgesteld op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV).

1.2 Aansluiting bij beleidsplan

De beleidsthema's sluiten aan op de opgaven zoals die in het beleidsplan van de veiligheidsregio zijn opgenomen.

1.3 Een veiligheidsregiobrede programmabegroting

De programmabegroting is in samenspraak met de kolommen, teams en clusters opgesteld.

1.4 Programmabegroting sluit aan bij uitgangspunten uit de kadernota

De gemeentelijke bijdrage is verhoogd met de financiële uitgangspunten, zoals beschreven in de Kadernota 2024.

1.5 Aansluiting met programmabegroting van Gooi en Vechtstreek

Evenals de Kadernota 2024 is de programmabegroting in samenwerking met VRGV opgesteld. De beschreven beleidsvoornemens worden in samenwerking tussen beide regio's uitgevoerd.

Kanttelingen/Risico's

Uitvoeringsmogelijkheden beleidsthema's beperkt door geen extra gelden te vragen

De veiligheidsregio heeft voorgesteld om de uitvoering van de beleidsvoornemens, zoals vastgesteld in het beleidsplan, plaats te laten vinden binnen de bestaande begroting. Gelet op de volle uitvoeringsagenda in combinatie met de beschikbare middelen én onzekere factoren zoals de vervolgstappen wat betreft verplichtend karakter en de snel wijzigende maatschappelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld Covid-19 en de vluchtelingencrisis) kan dit betekenen dat er bijvoorbeeld vertragingen optreden tijdens de uitvoering of dat projecten in een later stadium worden opgestart. Ook zullen mogelijk keuzes gemaakt moeten worden welke (overige) werkzaamheden we niet zullen verrichten. De verantwoording hierover zal worden meegenomen in de Bestuursrapportage 2024.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

De financiële consequenties zijn in lijn met de Kadernota 2024 uitgewerkt in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Na vaststelling wordt de Programmabegroting 2024 ter informatie gestuurd naar de Gedeputeerde staten, het CBS en de gemeenteraden van de aangesloten gemeenten. Tevens, wordt de programmabegroting intern en extern gepubliceerd, bijvoorbeeld op intranet en de publieke website van VRGV.

Communicatie (Intern, Extern)

De definitieve PGB 2024 wordt aan de gemeenten aangeboden met een begeleidende brief.